

Malmö stad
Revisionskontoret

ÅRSRAPPORT 2010

Stadsdelsfullmäktige Rosengård

Projektledare: Kaj Oldrup,
certifierad kommunal yrkesrevisor.

Projektstatus:
Behandlad av revisorskollegiet 2011-03-08.

BESKRIVNING AV ÅRETS GRANSKNING	4
1 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING.....	4
2 NÄMNDENS/SDF:S UPPDRAG.....	6
2.1 Verksamhetsområde	6
2.2 Rättslig ram	6
2.3 Organisation	6
2.4 Väsentliga förändringar inför verksamhetsåret.....	7
2.5 Kommunövergripande verksamhets- och finansiella mål 2010.....	7
2.5.1 God ekonomisk hushållning.....	7
2.5.2 Verksamhetsmål	7
3 NÄMNDENS STYRNING OCH UPPFÖLJNING - VERKSAMHETSMÅL	9
3.1 Verksamhetsmål, måluppföljning och måluppfyllelse.....	9
3.1.1 Mål	9
3.1.2 Måluppföljning	9
3.1.3 Måluppfyllelse.....	9
3.2 Revisionskontorets bedömning	9
4 NÄMNDENS STYRNING OCH UPPFÖLJNING - EKONOMI	10
4.1 Ursprunglig driftbudget samt utfall föregående år.....	10
4.2 Nämndens reviderade och fördelade internbudget.....	10
4.3 Investeringsbudget samt utfall föregående år	11
4.4 Ekonomisk styrning	11
4.5 Resultaträkning	12
4.6 Fördelat resultat.....	13
4.6.1 Nämndens kommentar.....	13
4.6.2 Revisionskontorets iakttagelser	14
4.7 Balansräkning.....	15
4.7.1 Maskiner och inventarier.....	15
4.7.2 Fordringar.....	16
4.7.3 Kortfristiga skulder	16
4.8 Revisionskontorets bedömning	17
5 PERSONAL.....	18
5.1 Nyckeltal	18
5.2 Personalpolitiska frågor	18
6 INTERN KONTROLL	19
6.1 Nämndens interna kontrollplan	19
6.2 Nämndens genomförande av den interna kontrollplanen	19
6.3 Ifacts – kontroll över IT-resurser	20
6.4 Revisionskontorets bedömning	20
7 FÖRELÄGGANDEN FRÅN MYNDIGHETER	22

8	ANDRA GRANSKNINGAR SOM BERÖR NÄMNDEN.....	24
8.1	Systematiskt arbetsmiljöarbete (löpande granskning)	24
8.2	Ekonomiskt bistånd (löpande granskning).....	24
8.3	Mutor.....	25
8.4	EU-projektens ändamålsenlighet	25
8.5	Telefonservice	25
8.6	Trygghet och säkerhet i stadsmiljön	26
9	VERKSAMHETSOMRÅDE FÖRSKOLA.....	26
9.1	Nyckeltal	26
9.2	Mål för verksamhetsåret.....	26
9.3	Måluppfyllelse – nämnden.....	27
9.4	Revisionskontorets noteringar och granskningar	27
10	VERKSAMHETSOMRÅDE SKOLA	28
10.1	Nyckeltal	28
10.2	Mål för verksamhetsåret.....	29
10.3	Måluppfyllelse – nämnden.....	29
10.4	Revisionskontorets noteringar och granskningar	30
11	VERKSAMHETSOMRÅDE VÅRD OCH OMSORG	32
11.1	Nyckeltal äldreomsorg	32
11.2	Mål för verksamhetsåret.....	33
11.3	Måluppfyllelse – nämnden.....	33
11.4	Revisionskontorets noteringar och granskningar	34
12	VERKSAMHETSOMRÅDE INDIVID OCH OMSORG.....	35
12.1	Nyckeltal	35
12.2	Mål för verksamhetsåret.....	36
12.3	Måluppfyllelse – nämndens.	36
12.4	Revisionskontorets noteringar och granskningar	37

Beskrivning av årets granskning

Årets granskning omfattar årlig granskning och fördjupade granskningsprojekt.

Årlig granskning av alla nämnder och styrelser består av:

- granskning/uppföljning av delårsbokslut 1 och 2
- löpande granskning
- granskning av årsbokslut inklusive årsanalyser

Utöver den årliga granskningen genomförs också i enlighet med revisionsplanen så kallade fördjupade granskningsprojekt.

1 Sammanfattande bedömning

Mål, måluppföljning och måluppfyllelse

Nämndens styrning och uppföljning av verksamheten bedöms – med några undantag - vara tillräcklig bland annat på grund av att nämndens mål är kopplade till kommunfullmäktiges mål, samtliga väsentliga mål följs upp under året och det går att utläsa vad målen är samt att nämnden anger förbättringsåtgärder för samtliga väsentliga mål. Det finns en koppling mellan ekonomi och verksamhet i samband med budget och i uppföljningsarbetet. Beträffande vissa mål kan dessa formuleras tydligare.

Beträffande anslagsfinansierade verksamheter såsom resursenheten för särskola respektive modersmålsenheten så behöver dessa enheter ägnas en större uppmärksamhet av stadsdelsfullmäktige Rosengård än vad som har varit fallet.

Beträffande måluppfyllelsen så brister denna främst när det gäller att minska antalet hushåll med ekonomiskt bistånd. Hemlösheten – främst hushåll med barn - är också ett mål som inte har gått att nå. Beträffande hemlösa anger stadsdelen att 30 % av inskrivna på AIC (Arbete- och Integration Center) i Rosengård är eller riskerar att bli hemlösa. Målet att minska energiförbrukningen har inte heller uppnåtts. Andelen ofrivilligt deltidanställda har också ökat något.

I formell mening har måluppfyllelsen att få fler elever behöriga till nationellt program på gymnasierna lyckats under 2010. Samtidigt är det, precis som stadsdelen själv skriver, från en mycket låg nivå. Ett stort bekymmer är att skolan har hög andel elever med behov av särskilt stöd. Det finns en mycket stor risk att detta stödbehov inte kan tillgodoses. Stadsrevisionen skrev föregående år att bland annat lokalkostnaderna måste ses över. SDF Rosengård har genomfört en extern granskning av skolans organisation som ska ge underlag för att komma till rätta med påpekade brister. Stadsdelsfullmäktige fattade principiellt beslut om en ny organisation – ”Framtiden skola” - vid sitt decembermöte. Bland annat reduceras antalet rektorsområden, skolorna ska förstärkas genom olika profiler, samlat stöd till barn och elever med behov av särskilt stöd samt aktiviteter i skolorna också utanför schemalagd skoltid.

Resultaten i nationella proven årskurs 5 visar att färre elever når de målen. Simkunnigheten bland elever i årskurs 5 är sämst i Malmö – endast 20 % når de målen mot Malmös medelvärde 68 %. Stadsdelen måste intensifiera sina ansträngningar för att få bättre resultat framöver.

Revisionskontoret noterar också att för vissa mål finns inte statistik nedbruten på stadsdelsnivå, förändringar av vissa enkäter försvårar jämförelser mellan åren och slutligen att låga svarsfrekvenser gör det svårt att dra en bestämd slutsats.

Ekonomisk styrning

SDF Rosengårds uppföljning av verksamheternas ekonomi har successivt förbättrats. I delårsrapporterna har utvecklats förklaringar till i vilka delar budget och helårsprognos inte stämmer överens.

SDF Rosengårds kommunbidrag uppgick till 1 119 Mkr. Per årsskiftet utgjorde det samlade överskottet från SDF Rosengård drygt 9 Mkr.

Det är av stor vikt, med hänsyn till ”regelsystemet för bidrag på lika villkor”, att det inte uppstår underskott i stadsdelens produktion förskola respektive skola. Detta har uppnåtts under 2010 dock med ett mindre underskott för produktion förskola.

Nämndens styrning och uppföljning av ekonomin bedöms vara tillräcklig. Nämndens resultaträkning har granskats och bedömts. Granskningen föranleder ingen anmärkning. Nämndens balansräkning har granskats och bedömts. Granskningen föranleder ingen anmärkning.

Intern kontroll

Stadsdelen har alltsedan 2007 utvecklat sin interna kontrollplan. Den har blivit mer omfattande och innehåller även verksamhetskontroller. Planen har gjorts flerårig. Ett moment som tydligt förbättrats är dokumentationen av den riskanalys som bör föregå antagande av plan för intern kontroll. De granskningar som Revisionskontoret har gjort inom ramen för årlig granskning/löpande granskning har inte föranlett något större påpekande.

Nämndens interna kontrollplan bedöms vara tillräcklig dock med ett påpekande att förvaltningen centralt bör få en större kontroll av att samtliga rutiner är aktuella, dokumenterade och kända.

Den genomförda interna kontrollen bedöms vara tillräcklig dock med ett påpekande att skynda på dokumentation och riskklassning av IT-resurserna. Det är också av stor vikt att stadsdelsfullmäktige noga följer upp de gynnande beslut (SoL, LSS) som riskerar att inte bli verkställda inom tre månader.

2 Nämndens/SDF:s uppdrag

2.1 Verksamhetsområde

Stadsdelsfullmäktige ansvarar för pedagogisk verksamhet för barn och ungdomar 1–15 år, individ- och familjeomsorg, vård och omsorg samt stadsdelsanknuten fritid och kultur. För större delen av verksamheten har de olika stadsdelsfullmäktige ett så kallat befolkningsansvar, vilket betyder att stadsdelarna betalar för de invånare, som bor i respektive stadsdel, även när servicen ges i någon annan stadsdel eller av en icke kommunal utförare. Stadsdelsfullmäktige erhåller också anslag för bl a drift av lokala bibliotek och idrottsanläggningar samt för boende för funktionshindrade (LSS). Slutligen ansvarar stadsdelsfullmäktige för ekonomisk hjälp, där försörjningsstöd och introduktionsersättning ingår.

Stadsdelsfullmäktige Rosengård har ansvar för följande **kommungemensamma** verksamheter:

- Modersmålsundervisning
- Särskola - gemensamt resursteam

Två andra enheter – *Familjerättsbyrån* respektive *Kriscentrum för män* överfördes fr. om 1/7-2008 till en ny nämnd i Malmö stad – Sociala resursnämnden. Ansvaret för driften av idrottsanläggningar överfördes vid samma tidpunkt till Fritidsnämnden.

2.2 Rättslig ram

Socialtjänstlagen (2001:453)

Skollag (1985:1100)

Lag (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

LVM – Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

2.3 Organisation

Stadsdelsfullmäktige består av 13 ledamöter och 9 ersättare. Utskotten är arbetsutskott och socialutskott. Beredningsorganen är barn- och ungdomsberedning, vård och omsorgsberedning respektive närmiljöberedningen. Dessutom finns det ett lokalt pensionsråd samt ungdomsråd. Skolrådsorganisationen är förändrad. Det finns två fungerande skolråd enligt den "gamla modellen". Därutöver har skolråden ersatts med egna konstruktioner, som varje skola har fått mandat att utforma efter sina egna förutsättningar.

2.4 Väsentliga förändringar inför verksamhetsåret

Några överflyttningar av verksamheter mellan SDF Rosengård och annan förvaltning äger inte rum under året.

SDF Rosengård har själv i sin internbudget för 2010 angett följande som viktiga omvärldsfaktorer:

Den nya ekonomiska situationen med minskat skatteunderlag och ökade kostnader för försörjningsstöd medför att verksamhetens ekonomiska utrymme minskar.

2.5 Kommunövergripande verksamhets- och finansiella mål 2010

2.5.1 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen, KL 8 kap § 5 fastställs att ”budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret”. Ur propositionen till lagtexten framgår att en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen ska uttryckas i form av finansiella mål. Verksamhetsperspektivet beskrivs som att, förutsättningarna för en god ekonomisk hushållning är att, det finns ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

I den kommunala redovisningslagen KRL 4 kap § 5 framgår att *förvaltningsberättelsen* ska innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. I propositionen till lagen framgår emellertid att, för att målen för ekonomisk hushållning ska få någon betydelse för beslutsprocessen krävs att de stäms av, följs upp och utvärderas kontinuerligt.

2.5.2 Verksamhetsmål

Av budgetdokumentet för Malmö stad 2010 framgår, liksom tidigare år, att verksamhetens inriktning ska utgå från några centrala områden. För vart och ett av dessa områden har kommunfullmäktige fastställt inriktningsmål och målkriterier 2010. Skillnaden jämfört med 2009 är framför allt att formuleringar som ”ska öka” och ”ska minska” har tagits bort från indikatorerna. I stället uttrycks i budgeten att graden av måluppfyllelse ska utvärderas bland annat genom att angivna målkriterier ska mätas, analyseras och rapporteras i delårsrapporter och årsredovisning.

Område	Inriktningsmål	Målkriterier
Arbete och tillväxt	<ul style="list-style-type: none"> Andelen arbetslösa ska inte öka mer än genomsnittet i riket. De kommunala arbetsmarknadsinsatserna ska vara individinriktade och leda till självförsörjning	<ul style="list-style-type: none"> Antalet Malmöbor med arbete Antalet arbetstillfällen i Malmö Andelen deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser som är nöjda med insatsen
Barns och ungdomars livsvillkor	<ul style="list-style-type: none"> Alla barn som är registrerade i förskolekön ska erbjudas en förskoleplats med god kvalitet inom lagstadgad tid. Elevernas måluppfyllelse ska öka.	<ul style="list-style-type: none"> Förskoleköstatistiken Betygsstatistiken Attitydundersökningen

	<ul style="list-style-type: none"> • Alla elever ska känna sig trygga och trivas i sin skola. 	
Trygghet, delaktighet och demokrati	<ul style="list-style-type: none"> • Alla äldre ska känna sig säkra på att kunna få den vård och omsorg de behöver • Alla Malmöbor ska känna sig trygga i sin stad 	<ul style="list-style-type: none"> • Nöjdheten hos vårddagarna i vårdboende • Trygghetsmätningarna
Integration och minskade klyftor	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen hushåll med försörjningsstöd ska inte öka mer än genomsnittet i riket. • Alla ska ha tillgång till ett boende. • Antalet nybyggda bostäder ska öka jämfört med föregående år. 	<ul style="list-style-type: none"> • Försörjningsstödsstatistiken • Antalet vräkningar av barnfamiljer • Statistiken över antalet nybyggda bostäder
Ekologiskt hållbar stad	<ul style="list-style-type: none"> • Malmö ska vara ledande inom ekologiskt hållbar stadsutveckling. • Ingen ska skadas allvarligt eller dödas i trafiken. • Ekologiska och etiskt certifierade produkter ska vara förstahandsval. 	<ul style="list-style-type: none"> • Energianvändningen per ytenhet i kommunens lokaler • Antalet kollektivtrafikresor inom kommunen • Andelen miljöbilar inom kommunen • Andelen av kommunen inköpta ekologiska och etiskt certifierade produkter • Statistiken över personsador i trafiken
Kultur och fritid	<ul style="list-style-type: none"> • Malmös barn och ungdomar ska ha tillgång till meningsfull fritid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalet mötesplatser för ungdomar • Antalet bidragsberättigade aktiviteter för barn och ungdomar
Ett föredöme som arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen med utländsk bakgrund av kommunens medarbetare på alla nivåer ska motsvara andelen av den totala befolkningen. • Alla medarbetare i Malmö stad ska ha möjlighet att arbeta heltid eller önskad tjänstgöringsgrad. • Det ska inte finnas några osakliga löneskillnader i Malmö stad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen medarbetare med utländsk bakgrund på alla nivåer • Andelen ofrivilligt deltidsanställda • Löneskillnaderna mellan likvärdiga yrken

3 Nämndens styrning och uppföljning - verksamhetsmål

3.1 Verksamhetsmål, måluppföljning och måluppfyllelse

3.1.1 Mål

SDF Rosengårds mål följer Kommunfullmäktiges indelning. (Jämför avsnitt 2.5.2) I internbudget för 2010 finns en bedömning i vilken utsträckning stadsdelen tror sig kunna klara Kommunfullmäktiges prioriterade mål. Några exakta preciseringar av t ex "öka" görs inte.

Under vissa avsnitt – t ex vård och omsorg - finns redogörelser för aktiviteter och dessa förutsätts leda till avsett effektmål.

3.1.2 Måluppföljning

Stadsdelsfullmäktige Rosengård följer varje tertial upp enligt av kommunstyrelsen angivet sätt kommunfullmäktiges prioriterade mål.

3.1.3 Måluppfyllelse

SDF Rosengård uttryckte i DR1/2010 en tveksamhet till att man kommer att uppnå följande mål; att minska energiförbrukningen, att nå målet att antalet hushåll med försörjningsstöd inte ska öka mer än riksgenomsnittet. SDF Rosengård uttryckte i DR2/2010 en fortsatt tveksamhet till att man kommer att uppnå målet att minska energiförbrukningen.

SDF Rosengård anger i sin årsanalys att följande mål inte har uppnåtts:

- Minska antalet hushåll med ekonomiskt bistånd.
- Undvika hemlösheten för hushåll med barn.
- Minska energiförbrukningen
- Minska andelen ofrivilligt deltidsanställda.

3.2 Revisionskontorets bedömning

Nämndens styrning avseende verksamhetsmålen bedöms vara tillräcklig men med ett påpekande att samtliga mål inte är mätbara under perioden.

Nämndens uppföljning avseende måluppföljningen bedöms vara tillräcklig eftersom uppföljning sker vid varje tertial till stadsdelsfullmäktige.

Nämndens måluppfyllelse bedöms vara tillräcklig trots redovisade mål som inte har uppnåtts. Skolan har nått målet med förbättrade resultat men det är från en mycket låg nivå.

4 Nämndens styrning och uppföljning - ekonomi

4.1 Ursprunglig driftbudget samt utfall föregående år

Tabell: Totala kostnader/intäkter, tkr

	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Budget 2010
Verksamhetens intäkter	823 555	843 752	628 565	634 880
Verksamhetens kostnader *)	-1 842 412	-1 915 684	-1 702 326	-1 753 160
Finansiella intäkter/kostnader	-2 179	-2 002	-1 804	-1 659
Kommunbidrag	1 026 536	1 078 755	1 065 708	1 119 939
Resultat	5 500	4 482	-9 857	0

Källa: Blankett till stadskontoret.

*) personalkostnader, övriga kostnader, avskrivningar.

Tabell: Ekonomisk hjälp, tkr

	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Budget 2010
Verksamhetens intäkter	3 372	3 252	4 155	3 091
Verksamhetens kostnader *)	-142 109	-148 003	-169 512	-180 690
Finansiella intäkter/kostnader		0	0	0
Kommunbidrag	137 790	142 685	146 390	177 599
Resultat	-947	-2 066	-18 967	0

Källa: Blankett till stadskontoret.

*) personalkostnader, övriga kostnader, avskrivningar.

4.2 Nämndens reviderade och fördelade internbudget

Tabell: Budget, tkr

	Förskola	Skola inkl skolbarn- omsorg	Individ/ familje- omsorg	Vård/ omsorg	Fritid/ kultur	Arbets- markn åtg	Gem service	Totalt
Resursfördelade medel								
KF/KS	209 381	363 809	106 295	143 577	10 334		21 489	854 885
SDF	204 281	366 909	109 295	144 077	10 934	0	19 389	854 885
Anslagsfinansierade medel								
KF/KS	11 438	65 663	0	164	10 190	0	0	87 455

Anmärkning: Bindande ramar är endast siffror i fetstil. Det bör noteras att beträffande anslagsfinansierade medel är den uttalade avsikten att stadsdelen ska stå för vissa kommungemensamma funktioner.

4.3 Investeringsbudget samt utfall föregående år

Tabell: Investeringsram och utfall, tkr

Ram respektive utfall/år	2007	2008	2009	2010
Ram	12 100	12 100	10 000	10 000
Utfall	4 594	6 408	1 874	1 810

Källa: Blankett till stadskontoret

SDR Rosengård anger i sin prognos för helåret (Lämnad efter DR1) 5 000 tkr. Efter DR2 har årsprognosen sänkts till 3 000 tkr. Utfallet per DR2 var: 979 tkr. Utfallet efter helåret blev 1.810 tkr. Detta är således lägre än lämnade helårsprognoser. Stadsdelen har förklarat avvikelserna mot beviljat ram med förseningen i utbyggnaden av stadsdelens förskolor samt på förskjutning av vissa andra planerade investeringar (bland annat ombyggnaden av medborgarkontoret).

4.4 Ekonomisk styrning

Budget är antagen av stadsdelsfullmäktige inför verksamhetsåret. (2009-12-10) Internbudgeten är fördelad enligt de verksamheter som stadsdelen ansvarar för. Periodiseringsfrågor har bedömts i budgeten. Förvaltningen har lagt in internbudgeten i ekonomisystemet och rapporter ur detta innehåller budgetvärden i erforderliga fall.

Under verksamhetsåret (per DR2) har stadsdelens ekonomifunktion funnit att periodiseringen av kommunbidragen inte matchar kostnadsprofilen. Detta gällde främst inom skola.

Delårsrapporter och utfallsprognoser är upprättade enligt kommuncentrala direktiv. Ekonomin följs upp av stadsdelsfullmäktige minimum per delårsrapporterna. Månadsrapporter tas ut regelbundet och följs upp av verksamhetschefer och ekonomer.

I delårsrapporterna finns förklaringar till avvikelser från budget. I analysen utvecklas hur avvikelserna beror på skillnader i exempelvis befolkningsunderlaget budget jämfört med nuläget. Vidare ifall det finns verksamheter som får svårt att klara ekonomin p.g.a. förändringar i verksamheten – t ex individ & familj p.g.a. hemlösheten.

4.5 Resultaträkning

Resultaträkningen avser förvaltningens interna bokslut det vill säga såväl kommuninter-
na som externa transaktioner. Samtliga angivna belopp avser gällande siffror vid delårs-
respektive årsbokslutstillfället.

Tabell: Resultaträkning, tkr

	Helårsbudget	Utfall	Helårsprognos per DR 2
Verksamhetens intäkter	634 880	647 566	639 267
Personalkostnader	-632 188	-636 866	-634 716
Övriga kostnader	-1 113 241	-1 113 046	-1 107 907
Verksamhetens kostnader	-1 745 429	-1 749 912	-1 742 623
Avskrivningar	-7 731	-7 053	-6 539
<i>Verksamhetens netto- kostnader</i>	<i>-1 118 280</i>	<i>-1 109 398</i>	<i>-1 109 895</i>
Kommunbidrag	1 119 939	1 119 939	1 119 939
Finansiella intäkter	0	1	0
Finansiella kostnader	-1 659	-1 515	-1 544
<i>Resultat före extraordinära poster</i>	<i>0</i>	<i>9 027</i>	<i>8 500</i>
Extraordinära kostnader/ intäkter	0	0	0
<i>Årets resultat</i>	<i>0</i>	<i>9 027</i>	<i>8 500</i>

4.6 Fördelat resultat

Tabell: Verksamheternas ekonomi, tkr

	Förskola	Skola inkl skolbarn-omsorg	Individ/familje-omsorg	Vård/omsorg	Fritid/kultur	Arbetsmarkn åtg	Gem service	Totalt
Resursfördelade medel								
Kommunbidrag helår	204 281	366 909	109 295	144 077	10 934	0	19 389	854 885
Utfall period	6 369	3 850	-12 876	-2 458	389	29	353	- 4 345
Prognos helår	6 000	2 000	-12 500	500	0	0	700	-3 300
Anslagsfinansierade medel								
Kommunbidrag helår	11 438	65 663		164	10 190			87 455
Utfall period	1 086	1 005		571	2 189			4 851
Prognos helår	700	-200		0	1 800			2 300

Anm: Prognos syftar på helårsprognos avlämnad efter DR2/2010. Utfall hämtat från ekonomisystemet rapport 4065.

4.6.1 Nämndens kommentar

I anslutning till behandlingen av stadsdelens **DR1/2010** beslutade stadsdelsfullmäktige Rosengård att revidera internbudgeten och att då omprioritera kommunbidrag om 1,5 mnkr från vård- och omsorg till handläggning av försörjningsstöd inom Enheten för Ekonomiskt bistånd.

I **DR2/2010** anger stadsdelen följande:

Prognosen exklusive ekonomisk hjälp uppvisar ett underskott om 1,0 Mkr vari ingår ett underliggande underskott för hemlösheten om 9,5 Mkr. Eftersom den del av hemlöshetskostnaderna som avräknas i bokslut är större än det prognostiserade underskottet är bedömningen att stadsdelens ekonomi är i balans. För ekonomisk hjälp prognostiseras ett överskott om 9,5 Mkr. Investeringsutrymmet om 10 Mkr kommer inte att förbrukas. En volym om 3,0 Mkr prognostiseras.

Detta innebär – jämfört med stadsdelens bedömning efter DR1 – att det förväntade underskottet har minskat från 4,1 miljoner kronor till 1,0 miljoner kronor. Det är fortsatt underskottet för hemlösheten som drar ner resultatet. Nu preciseras också att investeringsramen tas i anspråk med endast 3,0 miljoner kronor mot beviljat 10,0 miljoner kronor.

I **årsanalysen för 2010** anger stadsdelen följande:

För resursfördelad verksamhet redovisas ett underskott om 4,4 Mkr inklusive ett underliggande underskott om 9,9 Mkr för hemlösheten. För anslagsfinansierad verksamhet redovisas ett överskott om 4,9 Mkr och för ekonomisk hjälp ett överskott som uppgår till 8,5 Mkr.

Redovisat resultat är i stort sett linje med de prognoser som ligger till grund för stadsdelsfullmäktiges beslut om internbudget 2011. Bedömningarna om den ekonomiska utvecklingen inför 2011 har därför inte förändrats.

Överskottet på kostnadssidan [i förhållande till gällande budget/Revisionskontorets not] beror bl a på lägre kostnader än förväntat för anpassningar och omstruktureringar samt att vissa satsningar på nya verksamheter inte fått fullt kostnadsgenomslag under 2010.

4.6.2 Revisionskontorets iakttagelser

Personalkostnaderna är 11 miljoner kronor högre än föregående år. Jämfört med budget så har personalkostnaderna ökat 4,7 miljoner kronor. Under året har avgångsvederlag bokförts med 6,5 miljoner kronor (2009 bokfört med 4 miljoner kronor) Detta är engångskostnader och kan underlätta arbetet med att hålla budget i balans kommande år. Personalkostnaderna är den enskilt största kostnadsposten (ungefär en tredjedel)

Andra negativt resultatpåverkande poster är att datorer, telefoner och andra korttidsinventarier kostnadsförs i betydligt större utsträckning än enligt tidigare års praxis. Under några övergångsår får då stadsdelen både de sista avskrivningarna av tidigare aktiverat och direkt kostnadsfört.

Avskrivningar (räknat per helår) har minskat från över 8 mnkr (år 2008) till strax över 7 mnkr för innevarande år. En ökning av övriga kostnader matchas av motsvarande ökning av övriga intäkter.

Stadsdelen har beställt en extern översyn av struktur och organisation inom skola. Denna kunde dock inte ge några effekter under 2010. En annan översyn gäller enheten för ekonomiskt bistånd.

Även om det finns särskilda avräkningsregler för ekonomisk hjälp respektive hemlöshet är det viktigt att ägna dessa verksamheter stor uppmärksamhet.

4.7 Balansräkning

Balansposternas redovisade värden avser externredovisningen. Poster som avser kommuninterna fordringar/skulder redovisas inte. Kommentarer till balansposterna avges endast i de fall avvikelser och/eller felaktigheter finns i sättet att redovisa i förhållande till god redovisningssed. Anläggningstillgångar kommenteras emellertid alltid.

4.7.1 Maskiner och inventarier

Utfall (tkr)/år	2007	2008	2009	2010
Samtliga anläggningstillgångar	44 067	40 182	36 315	28 702

Under året har investeringar skett med 1 800 tkr. Det har främst gällt objekt inom skola och förskola. Stickprovsmässiga kontroller har skett av årets investeringar och inga avvikelser finns beträffande klassificering, vald avskrivningstid med flera kontroller. Under året har avskrivningar enligt plan skett med 6 400 tkr. Utöver detta har nedskrivningar gjorts med 672 tkr. Detta gällde främst byggnadsinventarier i en förskola som stängdes av skyddsombudet p.g.a. förekomst av mögel. Samtliga nedskrivningar har dokumenterats på föreskrivet sätt. Förvaltningen har utfört en inventering av sina anläggningstillgångar under hösten 2009 och utförde en ny hösten 2010.

Ett annat granskningsmoment är att förvissa sig om att allt som ska behandlas som investeringsutgift också har blivit det. Ett led i granskningsmomentet är att kontrollera vissa driftskonton så att där inte finns poster som skulle ha aktiverats. Malmö stad har en gemensam ekonomihandbok, som finns tillgänglig i stadens intranät. I handboken har avsnittet under korttidsinventarier uppdaterats juli 2010. Vidare har Malmö stad genom stadskontoret meddelat att elevdatorer, som eleverna får ta med sig hem ska kostnadsföras. Sammantaget innebär dessa regelförändringar inom Malmö stad att i praktiken kan inköp för 100.000-tals kronor kostnadsföras bara man kan hänföra inköpen till olika kostnadsställen eller till och med enheter under dem. Revisionskontoret har noterat att det finns en varierande praxis mellan förvaltningarna.

Med tanke på att persondatorer numera, genom samordnade inköp, understiger ett styckepris om 5.000 kronor, datorernas ekonomiska livslängd ofta understiger tre år samt de betydande administrativa kostnader som finns med att aktivera dessa objekt torde den bästa hanteringen vara att kostnadsföra detta. Detta alldeles oavsett om persondatorerna kan hänföras till ett visst antal kostnadsställen eller hanteras samlat. I bedömningen ligger att för Malmö stad kan persondatorer samlat uppgå till 10.000-tals objekt. Formellt ställs krav – enligt god redovisningssed – att objekt i anläggningsregister ska kunna identifieras och verifierat finnas kvar.

Revisionskontoret finner sammanfattningsvis att de omfattande inköp som stadsdelen har kostnadsfört kan vara förenligt med de anvisningar som utfärdats inom Malmö stad.

För att få god ordning och reda på alla dessa objekt, som kan vara stöldbegärliga, måste rutiner för hantering av inventarier finnas.

4.7.2 Fordringar

Alla fordringar som är äldre än 180 dagar från fakturadatum ska, enligt kommunens regelverk, bokas upp automatiskt som osäkra. Beträffande ett intervall mellan 60 till 180 bör förvaltningarna, enligt god redovisningssed göra en bedömning om beloppen kan beräknas flyta in.

Genom ordinarie ekonomi- och faktureringsystem.

Huvuddelen av fordran per årsskiftet har influiter vid granskningsdagen varför detta granskningsmoment har bedömts som ej relevant.

Genom faktureringsystemet BILL

Revisionskontoret gjorde en noggrann genomgång 2009 av rutinen för detta faktureringsystem och konstaterade att stadsdelarnas poster sammanfattningsvis kunde accepteras i Malmö stads samlade årsredovisning men att svårigheter fanns att göra en genomgång av respektive stadsdels kundreskontra.

Under 2010 har stadsdelen i samarbete med Servicenämnden skärpt rutinen så att månadsvisa genomgångar sker. Kvarstående osäkerhet finns främst inom förskola.

En slutsats som stadsdelen har dragit för sin del är att handläggarna måste kontrollera ifall det finns grund för reducerad avgift inom förskola. Annars debiteras föräldrarna enligt maxtaxa och de för höga beloppen måste i slutändan krediteras. Den vägen kan kundförluster uppstå men som egentligen beror på för hög ursprunglig fakturering från förvaltningen.

I årets avräkning från Serviceförvaltningen har stadsdelen dock på kontot befarade kundförluster ”återvunnit” kundfordringar med över 500 tkr.

Kravet – enligt god redovisningssed – att kunna boka bort alla kundfordringar som avser viss bestämd kund när man upptäcker kundens betalningsvårigheter går inte att utföra i BILL. Ansvar för det systemet ligger dock inte på stadsdelen.

4.7.3 Kortfristiga skulder

I granskningen av bokslutet för 2008 noterade vi att revisionskontoret inte hann med stickprovgranskning av **balanserade projekt**. I 2009 års granskning konstaterar revisionskontoret att balanserade projekt hade reducerats ner till nio stycken. I 2010 års granskning konstateras att antalet har reducerats ner till sju stycken. För två – inom biblioteksverksamhet – är revisionskontoret och stadsdelsförvaltningen överens om att de inte uppfyller samtliga kriterier som har ställts upp för balansering av projekt. Stadsdelen har tagit initiativ till avveckling av dem. Tillsammans skulle skulden då vara övervärderad med 100 tkr.

Inför kommande år noterar vi att stadsdelen har beviljats medel för EU-projekt om inte mindre än 11 miljoner kronor. Det är av stor vikt att stadsdelen sätter av tillräckliga resurser för att styra ett så stort engagemang på ett ekonomi-administrativt säkert sätt.

Revisionskontoret gjorde en bedömning av risk och väsentlighet inför granskningen av bokslutet för 2010. Med hänsyn till utbytet av stadens lönesystem så fanns det en förhöjd risk för felaktigheter i **lönerelaterade bokningar**. Kommunstyrelsen har också utfärdat direktiv till samtliga nämnder om att ta med det nya lönesystemet i sina interna kontrollplaner för 2011.

I bokslutet för 2010 är det framförallt timanställdas löner för december 2010 som har föranlett stora bekymmer. Dessa medarbetares tidrapporter skulle ha inrapporterats manuellt men kapaciteten för detta räckte inte till. Det har också varit generella bekymmer inom Malmö stad med att få tillförlitliga värden på semester- och kompsaldon.

Revisionskontoret har i första hand frågat ekonomerna vid stadsdelen vad de har gjort för att i rimlig utsträckning kontrollera värdena i dessa utgående balanser. Stickprov har inte genomförts eftersom det inte ansågs tillföra något av värde. Felen bedömdes ta ut varandra. Däremot gick ekonomerna igenom och kontrollerade mot föregående års saldon. De flesta saldona bedömdes rimliga och kunde accepteras. När det gällde antalet semesterdagar så noterade förvaltningen att det fanns 670 fler dagar 2010 än föregående år. Beträffande den posten gjorde stadsdelsförvaltningen en justering.

Revisionskontoret konstaterar att i rådande situation, där Malmö stad också centralt medger att överlämnade värden för bokslutet kan vara fel, så måste man göra rimlighetsbedömningar. På företett underlag kan revisionskontoret inte finna något annat säkrare värde. Revisionskontoret har inte fått någon indikation på att senare lönekörningar skulle ge underlag för att balanserat vid årsskiftet skulle ha åsatts annat värde.

Påpekandena ovan innebär ändå att balanserat värde ska kunna accepteras av revisionen i 2010 års bokslut.

4.8 Revisionskontorets bedömning

Nämndens ekonomiska styrning bedöms vara tillräcklig på grund av att anvisningar finns för uppföljning av delverksamheterna, periodisering i huvudsak följer verkliga förhållanden och att avvikelser mellan budget och prognos kommenteras. Revisionskontoret förutsätter då att den felperiodisering inom skolverksamheten som upptäcktes blir åtgärdad i 2011 års budget.

Resultaträkningen ska ge en rättvisande bild av nämndens resultat. Nämndens resultaträkning har granskats och bedöms. Granskningen föranleder ingen anmärkning.

Balansräkningen ska ge en rättvisande bild av nämndens förmögenhetsställning. Värderingen av tillgångar och skulder ska ske efter lagstiftning och vedertagna normer. Nämndens balansräkning har granskats och bedöms. Granskningen föranleder ingen anmärkning.

5 Personal

5.1 Nyckeltal

Tabell: Personalstatistik

	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Antal anställda omräknade till heltid (1)	1783	1641	1612	1637
Kvinnor, andel i % (2)	79,09	80,98	80,90	80,86
Personal med utländsk bakgrund, andel i % (3)	45,5	46,7	48,5	49,7
Total sjukfrånvaro i % (4)	6,7	5,9	5,3	4,3

Källor: 1) Stadskontoret HR strategiska avdelningen, endast utfall december respektive år. Inklusive timavlönade.

2) Personalsystem statistik Komin. Endast månadsanställda.

3) Stadskontoret HR strategiska avdelningen. Bearbetad av SCB. Endast månadsanställda.

4) Personalsystem statistik Komin. Sjukfrånvaro 2010. Endast månadsanställda.

P.g.a. övergång till nytt personaladministrativt system – HRUT – har Revisionskontoret hämtat vissa av siffrorna med hjälp från Stadskontorets HR-avdelning.

5.2 Personalpolitiska frågor

Jämställdhets- och mångfaldsplan för 2010 finns (Daterad 2009-11-05 och antagen av stadsdelsfullmäktige november 2009). I denna anges tre övergripande mål, som har koppling till kommunens övergripande mål inom personalområdet. I handlingsplanen anges sedan 5 olika mål med därtill kopplade aktiviteter och ansvariga för genomförandet. För huvuddelen av målen finns indikatorer för hur man ska kunna mäta målpuppfyllelsen.

Revisionskontoret utgår i sin bedömning från nämndens insatser för att hålla en låg eller sjunkande nivå beträffande sjukfrånvaro, öka andelen anställda med utländsk bakgrund samt om jämställdhets- och mångfaldsplan finns och följs upp. Till bedömningen kan också föras hur en nämnd hanterar eventuella neddragningar av verksamhetsvolymen.

Revisionskontoret har 2010 gjort en löpande granskning som gäller nämndens systematiska arbetsmiljöarbete. Detta redovisas i avsnitt 8.1.

Under verksamhetsårets första månader anmäldes SDF Rosengård till Arbetsmiljöverket för arbetsmiljön vid Värner Rydénskolan. En förskola hotades också av stängning p.g.a. arbetsmiljön. Stadsdelsförvaltningen agerade omedelbart efter anmälningarna. Inom barn- och ungdom är nu stadsdelen pilotförvaltning för ett incidentrapporteringsystem, som ska öka möjligheterna att tidigt fånga signaler om missförhållanden.

Stadsrevisionen anser det angeläget att alla vet hur de ska agera vid brister i arbetsmiljön och att ledningen snabbt får rapportering om avvikelser.

6 Intern kontroll

6.1 Nämndens interna kontrollplan

SDF Rosengårds internkontrollplan för 2010 anger inledningsvis följande övergripande mål:

- *Skapa en god kontrollmiljö d v s en organisationskultur där alla är medvetna om vilka spelregler, attityder och värderingar som gäller. Lagstiftning, verksamhetsmål, policies, riktlinjer och rutiner ska kunna tillämpas på ett enkelt och naturligt sätt utifrån ett tydligt definierat ansvar och klart definierade befogenheter.*
- *Genom systematisk riskanalys prioritera områden där högre sannolikhet föreligger att det blir fel och där felen kan leda till kännbara eller allvarliga konsekvenser.*
- *Kontrollaktiviteterna så långt som möjligt ska integreras i ordinarie verksamhet och ingå som integrerade delar i de processer som behövs för att nå de politiskt beslutade målen.*
- *Säkerställa att verksamhetsprocesserna kontinuerligt anpassas till förändrade förutsättningar. Snabba omvärldsförändringar kräver löpande utvärdering av processerna för styrning och kontroll av verksamheten.*

Kontrollarbetet samordnas av förvaltningens verksamhetscontroller som är underställd ekonomichefen. Det finns sedan drygt två år tillbaka ett nätverk av nyckelpersoner för arbetet med den interna kontrollen. Det kan vara närmare ett 40-tal personer som engageras i arbetet med risk/väsentlighetsbedömningar och hur risker hanteras i den löpande verksamheten. Tidsmässigt sker en samordning med budgetarbetet. De mål som finns för verksamheten påföljande år blir då riskbedömda och åtgärder sätts in för att reducera riskerna.

Enligt stadsdelsförvaltningen så är Vård och omsorg är den verksamhet som generellt sett har den mest utvecklade kontrollmiljön. Generellt gäller fortfarande att brister kvarstår när det gäller dokumentation av administrativa rutiner och processer. Vidare finns behov att utveckla den interna kommunikationen av gällande regelverk och anvisningar. Detta exemplifieras med inköp som sker utanför ramavtal.

I den interna kontrollplanen, som omfattar 13 punkter, finns kontrollmoment som är såväl renodlat ekonomi/administrativt inriktade som verksamhetsinriktade. Ett exempel på det senare är:

”Att tillämpningen av rutiner och processer i skolorna säkerställs så att de stödjer målet om att elevernas meritvärden ska öka.”

6.2 Nämndens genomförande av den interna kontrollplanen

Förvaltningen tillämpar månadsvisa uppföljningar. I samband med delårsboksluten (maj respektive september) erhåller stadsdelsfullmäktige en återrapportering av genomförda kontrollaktiviteter. I de dokumenten framgår tydligt på vilka punkter som intern kontroll inte har fortskridit enligt plan. Exempel på detta är punkten om brandskyddsarbete som

försköts dels på grund av utbildningsinsatser, dels på grund av omprioriteringar inom stadsdelskansliet. Ett annat exempel har varit inventeringen och riskklassificeringen av IT-system.

6.3 Ifacts – kontroll över IT-resurser

Malmö stad har ett IT-system för registrering och riskklassificering - Ifacts. Malmö stad har också förelagt förvaltningarna sedan över ett år att utföra sin inventering, klassificering och riskklassning av sina system.

I handlingarna till stadsdelsfullmäktige maj 2010 meddelar förvaltningen att man inte kommer att hinna med detta i tid p.g.a. resursbrist.

Revisionskontoret har per 2010-09-22 kontrollerat i Ifacts aktuell status för stadsdelen. Där finns nu fyra system förtecknade. Av en bild "Organisationsstatus" framgår att beträffande tre av systemen finns en röd flagg – dvs det kan finnas krav på systemet som inte är åtgärdat. Beträffande ett system – HAT (ekonomiuppföljning) – finns ingen ansvarig person angiven. SDF Rosengård uppger att de, efter genomgång med Malmö stads informations säkerhetschef, har beslutat att HAT inte ska ingå i Ifacts. Systemet innehåller inga känsliga uppgifter, och vi har tillgång till uppgifterna även via RD och Qlikview.

Revisionskontoret har i flera års tid ställt sig tveksam till att SDF Rosengård endast skulle ha HAT som sitt IT-system att ansvara för. I så måtto är utökningen med några larmsystem ett steg på vägen. Revisionskontoret har tidigare jämfört med Utbildningsförvaltningen men har nu utökat sin jämförelse med SDF Husie. Grannstadsdelen har förtecknat över 44 system, varav inget har röd flagg.

Revisionskontorets bedömning är att SDF Rosengård inte med tillräcklig kraft har genomfört inventering och riskbedömning av sina IT-resurser.

6.4 Revisionskontorets bedömning

Den interna kontrollen innebär att man kontrollerar dels att lagar, regler, policier, ekonomistyrprinciper m m tillämpas enligt givna föreskrifter, dels att uppföljning av samtliga mål – ekonomi, prestation och kvalitet – genomförs. Utformningen av organisations- och rutinbeskrivningar bör också betraktas som en del av den interna kontrollen. Ur "Intern kontroll - En del av verksamhets- och ekonomistyrningen", Öhrlings PriceWaterhouseCoopers 2005.

Internkontroll är inte revision utan en del av Malmö stads styrsystem. Kontrollen ska utföras av den egna organisationen. Den interna kontrollen ska alltså vara en integrerad del i de olika verksamhets- och ekonomiska processerna. I en god internkontroll ingår bland annat att säkra rutiner och ha kontroll på övergripande styrsystem. Internkontrollen ska enligt Malmö stads internkontrollreglemente kompletteras med specifika och fristående internkontrollaktiviteter. Dessa fristående kontrollaktiviteter är de som ska dokumenteras i internkontrollplanen.

SDF Rosengård tillhör det fåtal nämnder som *för ett dokumenterat resonemang om risk- och väsentlighet* inför de olika kontrollåtgärder som ska genomföras under året. Det är möjligt att en utomstående kan ha lite olika uppfattning om hur stora riskerna är, hur omfattande skada som kan uppstå och hur god den interna kontrollmiljön egentligen är. Men genom att dokumentera sina bedömningar har SDF Rosengård kommit en bra bit på vägen med en logisk och dokumenterad kedja som stärker ledningens styrförmåga.

Stadsdelsfullmäktige får också *en regelbunden återrapportering under verksamhetsåret* av såväl genomförda som uppskjutna kontrollåtgärder enligt den interna kontrollplanen. Detta är också ägnat att stärka nämndens styr- och kontrollförmåga. Den interna kontrollen är slutligen avrapporterad till stadsdelsfullmäktige i februari 2011 då också beslut fattas om intern kontrollplan för det nya året.

Revisionskontoret har gjort en självständig risk/väsentlighetsbedömning för SDF Rosengårds verksamhet. Detta som ett led i revisionskontorets arbete med att ta fram ett underlag för nästa års revisionsplan. I anslutning till detta har revisionskontoret också gjort intervjuer och granskat rutiner med mera som kan ge stöd i bedömningen hur god *den interna kontrollmiljön* är. Revisionskontorets båda löpande granskningar kan också ses som tester av förvaltningens interna kontrollmiljö (se avsnitt 8). När det gäller genomgång av att interna rutiner är dokumenterade och aktuella så kan detta förstärkas ytterligare.

Allt ovanstående ger för SDF Rosengård positiva slutsatser. Revisionskontoret har emellertid under flera års tid ifrågasatt om antalet system som har registrerats i Ifacts (ett IT-system för att registrera och riskhantera IT-system) kan vara fullständigt. Det av stor vikt att klargöra ansvar för de olika passage- och larmsystem som kan finnas i stadsdelen. Om system för tillträdesskydd inte hanteras rätt så finns risk för att tillträdesskydd kan kringgås. Oriktigt hanterat kan risk också finnas för brott mot integritetsskyddande lagstiftning – framförallt vid kameraövervakning. Självklart gäller detta i än högre utsträckning ifall ”elevstödjande” personal väljer att dokumentera i annat system än PMO (Profdoc medical office) där systemansvaret ligger på Kommunstyrelsen/Stadskontoret.

Nämndens interna kontrollplan bedöms vara tillräcklig dock med ett påpekande att förvaltningen centralt bör få en större kontroll av att samtliga rutiner är aktuella, dokumenterade och kända.

Den genomförda interna kontrollen bedöms vara tillräcklig dock med ett påpekande att skynda på dokumentation och riskklassning av IT-resurserna.

7 Förelägganden från myndigheter

Under detta avsnitt noterar vi lagakraftvunna domar som har gått mot stadsdelsfullmäktige, förelägganden från arbetsmiljömyndigheter, brandmyndigheten eller kritik mot handläggningen från annan tillsynsmyndighet såsom riksdagens ombudsmän (JO; JämO, DO), Skolverket, Socialstyrelsen eller Länsstyrelsen. Primärt tillfrågas nämndssekreteraren för stadsdelsfullmäktige men kontroll av dessa uppgifter kan ske av revisionskontoret mot berörda myndigheter.

Vi tar inte hänsyn till i statistiken domar/beslut som riktar sig mot **enskilt driven verksamhet** (t ex skola) som är lokaliserad inom stadsdelen, dock med ifall tillsynsmyndigheten menar att Malmö stad har brutit i sin (eventuella) tillsyn som huvudman.

För 2010 finns följande noterat:

Ekonomiskt bistånd (EEB) har haft fjorton (14) särskiljande domar avseende ekonomiskt bistånd från **Förvaltningsrätten i Malmö** gällande försörjningsstöd, ekonomiskt bistånd för hyreskostnader, hemutrustning, avgift i samband med resor, vårdavgifter respektive kostnad för tandvård.

Vård- och omsorgsverksamheten har haft tre särskiljande domar från **Förvaltningsrätten i Malmö** avseende rätt insats enligt LSS i form av bostad med särskild service för vuxna, korttidstillsyn för skolungdom och om personlig assistans. Vård- och omsorgsverksamheten har haft en särskiljande dom från **Kammarrätten i Göteborg** avseende personlig assistans.

Vård- och omsorgsverksamheten har haft tillsyn från **Länsrätten i Skåne Län** enligt 13 kap 2 § SoL avseende rättssäkerhet vid handläggning inom äldreomsorgen.

Arbetsmiljöverket har genom inspektionsmeddelande påkallat brister i arbetsmiljön på Individ- och familjeomsorgen (IoF) samt på Ekonomiskt bistånd (EEB). Dessutom har Arbetsmiljöverket genom tillsynsmeddelande redogjort för psykosociala och organisatoriska arbetsmiljörisker på Rosengårds skolor.

Skolinspektionen har genomfört kvalitetsgranskning av Värner Rydén skolan med åtgärdsförslag. Skolinspektionen har meddelat beslut beträffande uppföljning av kvalitetsgranskning avseende moderna språk på Örtagårdsskolan.

Stadsdelarna rapporterar i särskild ordning vissa **gynnande beslut enligt SoL och LSS som inte verkställts** till Kommunfullmäktige samt därigenom också till Stadsrevisionen. För stadsdelen finns följande att observera:

Gynnande nämndsbeslut enligt § 9 LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut eller beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen då verkställigheten avbröts.

Uppgifterna avser kvartal 3, rapporteringsdatum 2010-09-30.

Stadsdel	Insatstyp enligt LSS	Tid som förflutit från beslutsdatum	Kvinna /Man	Tid som förflutit från avbruten verkställighet
Rosengård	Kontaktperson	10 månader	Man	
	Bostad med särskild service	6 månader	Man	
	Bostad med särskild service	4 månader	Man	
	Korttidsvistelse	4 månader	Man	
	Daglig verksamhet	4 månader	Kvinna	
	Ledsagarservice	3,5 månader	Man	
	Korttidsvistelse	3 månader	Man	
	Daglig verksamhet	3 månader	Kvinna	
	Daglig verksamhet	3 månader	Kvinna	
Summa sdn	9			

Jämförelse med föregående kvartalsrapport visar följande statistiska data. (verksamhetsområde, LSS)

Stadsdel	2009-09-30 (kvartal 3)	2009-12-31 (kvartal 4)	2010-03-31 (kvartal 1)	2010-06-30 (kvartal 2)	2010-09-30 (kvartal 3)
Rosengård	3	4	3	5	9
Totalt Malmö	52	51	61	69	63

Det framgår av statistiken att SDF Rosengård har haft en ökning beträffande verksamhetsområdet LSS från 3 ärenden till 9. Under bokslutsöverläggningen 2011-02-28 mellan presidiet för SDF Rosengård och företrädare för Revisorskollegiet behandlades denna statistik. Flera av de aktuella ärendena var lösta till detta tillfälle. Daglig verksamhet var den verkställighet som släpade efter mest.

Revisionen påpekade att flera av personerna först har fått vänta på beslut, sedan har de fått ett gynnande beslut av förvaltningen och därefter tillkommer en väntetid, som överskrider normen, för att få verkställigheten. Stadsdelen och revisionen är överens om att frågan måste ägnas mycket stor uppmärksamhet - främst av stadsdelen.

8 Andra granskningar som berör nämnden

8.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete (löpande granskning)

Revisionskontoret har som ett led i den årliga granskningen av SDF Rosengård genomfört en löpande granskning som gäller stadsdelens systematiska arbetsmiljöarbete. Revisionskontoret har tagit del av styrdokument, uppföljningsrutiner och tagit del av Arbetsmiljöverkets ärenden som gäller SDF Rosengård. Revisionskontoret delar stadsdelens bedömning att skola och förskola måste ägnas särskild uppmärksamhet liksom – generellt – den upplevda stressen. Även om dessa områden inte är tillräckligt lösta så föranleder inte granskningen något påpekande mot stadsdelens arbetssätt beträffande arbetsmiljöarbetet.

Revisionskontoret har inga ytterligare slutsatser utöver de som stadsdelen och Arbetsmiljöverket har kommit fram till. Stadsdelen har satt in åtgärder generellt för att minska upplevd stress och har också särskilt uppmärksammat skolans och förskolans problem. Revisionskontoret gör bara en notering att det är av vikt att arbetet bedrivs uthålligt.

8.2 Ekonomiskt bistånd (löpande granskning)

Revisionskontoret har som ett led i den årliga granskningen av SDF Rosengård genomfört en löpande granskning som gäller rutiner kring ekonomiskt bistånd. Det rör sig om stora volymer ärenden – över 23 000 ärenden på ett år. Under 2009 kostade ekonomiskt bistånd 165 miljoner kronor och förväntas öka i år. Ökningen av försörjningsstödet uppges bero på att färre blir självförsörjande och kan avslutas – det beror inte på en ökning av nya fall. Den genomförda granskningen visar att SDF Rosengård har byggt upp rutiner för att minska risken för felutbetalningar. Vissa förbättringar kan dock göras beträffande stadsdelens egna interna kontroll, vilket har kommunicerats med berörda.

Den genomförda granskningen visar att SDF Rosengård har rutiner för att minska risken för felutbetalningar. IT-systemet – Procapita - tvingar handläggarna att genomföra vissa utredningar före beslut om ekonomiskt bistånd. Stadsdelen har en bruten ansvarskedja så att en person inte råder över hela kedjan från beslut till utbetalning. Efter utbetalning sker också kontroll av cheferna på enheten så att belopp per handläggare och enheten totalt är rimligt.

Med hänvisning till den stora volym ärenden som ekonomiskt bistånd genererar förefaller mängden stickprov låg. Det går dock inte att räkna ut en viss procentsats för att den interna kontrollen ska anses vara tillräcklig.

Däremot bör grunderna för stickproven dokumenteras bättre. Det kan gälla att ta fler stickprov när det är nya klienter, unga klienter, nya handläggare, avvikande belopp, ekonomiskt bistånd som har fortgått mycket länge, handlingsplaner som inte har följts

eller annat urvalskriterium som verksamheten finner viktigt att fästa handläggarnas uppmärksamhet på. Över tid kan olika infallsvinklar för den interna kontrollen prövas.

Kunskaperna om superanvändares behörigheter, aktiviteter, loggningar av detta var vid intervjutillfället låg. Även om cheferna kontrollerar utbetalningslistor så är det viktigt att också de som har behörighet att lägga upp nya handläggare i systemet blir föremål för någon kontroll.

8.3 Mutor

Stadsrevisionen har, genom konsult, följt upp en tidigare granskning som gällde mutor. Denna granskning utvidgades nu till flera nämnder. För SDF Rosengård kom rapporten fram till att det saknade en diversifierad och verksamhetsanpassad riskanalys. I missivet till remissinstanserna önskade Revisorskollegiet utöver ett yttrande över rapporten också få en redogörelse för nämndens åtgärder med anledning av denna.

Stadsdelsfullmäktige Rosengård delar i sin helhet rapportens bedömningar. Stadsdelen har i liten utsträckning ”upphandlande verksamhet”. Stadsdelen pekar ut vissa funktioner – t ex beslutsfattare, tillsynsfunktioner – som de som kan vara mer riskexponerade. Den interna kontrollen i Rosengård 2011 föreslås komma att fokusera på om policyn mot jäv och mutor har förankrats längst ut i organisationen.

8.4 EU-projektens ändamålsenlighet

SDF Rosengård ingår i urvalet i denna granskning. Ett av syftena är att granska i vilken utsträckning projekten har bidragit till att uppfylla de kommunövergripande verksamhetsmålen och/eller nämndens verksamhetsmål. I rapporten föreslås flera förbättringsområden för att få bättre behållning av de projekt, som nämnderna är med i.

SDF Rosengård har yttrat sig över rapporten och delar granskningsrapportens slutsatser. Stadsdelen kommer för sin del att stärka processen inför beslut om deltagande i projekt bland med tanke på hur resultaten ska tas tillvara i den ordinarie verksamheten. Stadsdelsfullmäktiges roll ska också stärkas.

8.5 Telefonservice

SDF Rosengård var en av de granskade nämnderna. I granskningen kom revisionskontoret fram till att Enheten för ekonomiskt bistånd (EEB) samt övrig individ och familjeomsorg inte har någon systematisk uppföljning av sin tillgänglighet vare sig det gäller telefonservice, tillgänglighet i övrigt samt rutiner kring dessa eller hur klagomål ska dokumenteras. Inför höstens översyn av organisationen är det därför väsentligt att åtgärda de påtagliga brister som identifierats främst vad avser servicenivå och tillgänglighet i handläggningen av försörjningsstöd. I samband härmed är det viktigt att rutinerna kring tillgänglighet och även klagomål dokumenteras.

Stadsdelsfullmäktige har yttrat sig över rapporten och skriver att från och med 2011 kommer EEB organisatorisk höra till individ- och familjeomsorgen. Stadsdelens internkontrollplan kommer att utvidgas till att innehålla kontrollpunkter vad avser tillgänglighet för den enskilde på flera olika plan. Telefontid, skriftlig och muntlig kommunikation inklusive möjlighet för den enskilde att ställa faktafrågor direkt till individ- och familjeomsorgen och inte som idag behöva vända sig till medborgarkontoret.

8.6 Trygghet och säkerhet i stadsmiljön

SDF Rosengård blir mer indirekt berörd i denna granskning som primärt gäller Tekniska nämnden och Stadsbyggnadsnämnden insatser för att öka tryggheten i trafiken med flera platser.

9 Verksamhetsområde förskola

9.1 Nyckeltal

Tabell: Kö till förskolan.

	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2009: Alla	73	74	78	23	2	0	6	5	17	25	35	44
> 4 mån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2010: Alla	61	70	83	48	26	6	17	22	28	44	57	65
> 4 mån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Källa: Elit, förskoleverksamhet. Uttaget per 1:e varje månad av Stadskontoret, SDF-avdelningen. Dec är således 1/1 året efter.

Tabell: Barn per vuxen (indirekt personaltäthet i förskolan)

Mätt/år	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Barn per vuxen	4,9	4,9	5,3	5,3

Källa: Uppgifter per 15/10 respektive år från stadsdelarna till stadskontoret.

9.2 Mål för verksamhetsåret

I SDF Rosengårds budget för 2010 upprepas kommunfullmäktiges prioriterade mål:

- Alla barn som är registrerade i förskolekön ska erbjudas en plats av god kvalitet inom lagstadgad tid. Stadsdelsfullmäktiges bedömning är att målet kan uppnås under 2010.

Utöver detta mål uttrycks följande:

- Kvalitetsarbetet fortgår med oförändrad inriktning.
- Insatser för att stödja och stimulera förskolebarnens tvåspråkiga utveckling går vidare.
- Fortsatt kompetensutveckling av förskolans medarbetare.

9.3 Måluppfyllelse – nämnden

Mål – nämndens måluppföljning	Nämndens kommentar till avvikelser
Plats av god kvalitet inom lagstadgad tid	SDF Rosengård påpekar att en del förskolor inte har god fysisk miljö men att detta åtgärdas genom bl a nya lokaler.
Kvalitetsarbetet fortgår med oförändrad inriktning	Kvalitetsredovisningen 2009/10 (s 15). Lite tydligare fokus på hur teori ska tillämpas praktiskt, effekter av insatta åtgärder, tydligare strukturer.
Förskolebarnens tvåspråkiga utveckling	Kvalitetsredovisningen 2009/10 (s 21) En brist är att modersmålstödet inte är tillräckligt i förskolan. Det finns inte modersmållärare i alla språk och ges inte till barn under 3 år.
Kompetensutveckling av förskolans medarbetare	Kvalitetsredovisningen 2009/10 (s 4) ”--- den genomgripande kompetensutvecklingen har gett kunskap och teoretisk grund, nu efterföljs detta med att fokusera <i>hur</i> teorier och kunskaper omsätts i praktiken, och stödjer en hög måluppfyllelse för barn och elever.—” Kompetensutvecklingen syftar på det fleråriga projekt som genomförts av Nationellt centrum för SFI och svenska som andraspråk vid Stockholms universitet

---

9.4 Revisionskontorets noteringar och granskningar

Under 2010 finns följande fördjupade granskningar som kan beröra stadsdelsfullmäktige: **Kvalité inom förskolan** (konsult Professional Management). Granskningen har avgränsats till andra stadsdelar. De generella slutsatser som dras i rapporten och som bör vara giltiga för samtliga stadsdelsfullmäktige är:

- Utifrån en förenklad målstruktur för staden, som inkluderar de nationella målen, bör respektive stadsdelsfullmäktige tydliggöra syftet med lokala mål och hur dessa ska användas.
- Ansvars- och arbetsfördelning för kvalitetsutveckling och kvalitetsuppföljning bör klargöras genom tydliga åtaganden för varje nivå inom stadsdelsförvaltningarna.
- Arbetet med kvalitetsuppföljning och kvalitetsutveckling bör sättas in i ett sammanhållet kvalitetssystem både på stadsdelsnivå och inom varje förskoleenhet.
- Dokumentationen och uppföljningen av kvaliteten bör vidareutvecklas

Beträffande stadsdelsfullmäktige Rosengård har revisionskontoret följande noteringar från tidigare granskningar och efter genomgång av stadsdelsfullmäktiges egna dokument:

1. Inflyttningen av förskolor i skollokaler ger flera positiva effekter. En del olämpliga lägenhetsförskolor kan avvecklas, vilket är bra ur kvalitetssynpunkt. Ur ekonomisk synvinkel är detta också eftersträvansvärt eftersom skolans volym har minskat och då hushållar stadsdelen bättre med lokalresurserna.
2. Enligt uppgift från stadsdelen har man lyckats få behörig personal till förskolorna även om utlysta tjänster inte är "översökta". (från 2009)
3. För några av stadsdelsfullmäktiges mål har det varit svårt att finna uppföljningen av dessa. (från 2009). Beträffande de mål stadsdelsfullmäktige själva har formulerat så är flera formulerade så vagt att de svårigen kan utvärderas. Några indikatorer för exempelvis personalens fortsatta kompetensutveckling har Revisionskontoret inte funnit i dokumentationen.
4. Efter DR2/2010 så hade förskola överskott enligt befolkningsansvaret +7 Mkr men enligt produktionsansvaret ett underskott med 1 MKr. Det är viktigt att också **produktion förskola** klarar sin budget. Detta särskilt med hänsyn till regelverket "Bidrag på lika villkor".

10 Verksamhetsområde skola

10.1 Nyckeltal

Tabell: Betyg. Procent av eleverna som har fått godkänt i sv, eng och ma.

	2007	2008	2009	2010
<i>Malmö medelvärde</i>	78,0	79,4	79,6	76,4
Andel behöriga till gymnasiet, SDF	47,9	53,3	45,6	48,3

Källa: Stadskontoret, "Rapporter nationella prov och betygsstatistik" för respektive år.

Denna tabell svarar mot Malmö stads kommunfullmäktiges långsiktiga mål för grundskolan i Malmö att andelen behöriga ska öka för att nå genomsnittet i Sverige.

Tabell: Betyg. Procent av eleverna som har nått målen i samtliga ämnen.

Skolor i stadsdelen/år	2007	2008	2009	2010
<i>Malmö medelvärde andel som nått mål</i>	64	65	63	60
Apelgård andel som har nått målen	23	28	30	26
Rosengård andel som nått målen	29	29	22	13
Värner Rydén andel som nått målen	28	38	43	41
Örtagård andel som nått målen	51	40	26	36

Källa: Skolverkets betygsstatistik för respektive år.

Notering: Betygsstatistiken " **Samtliga ämnen**" finns inte tillgänglig förrän Skolverket har kört fram det i mitten av december. Ingen i Malmö stad har tydligen möjlighet att följa upp juni betygsstatistik fullständigt förrän efter drygt ett ½ år. Beträffande statistiken för Örtagårdskolan respektive Apelgårdskolan har stadskontoret anmält att de har andra elevtal än vad skolorna har rapporterat till Skolverket. Därmed kan procentvärde-

na för dessa skolor avvika i sammanställningar för Malmö stad jämfört med ovan uttagen statistik från Skolverket. Då denna rapport färdigställs har ingen förklaring lämnats över differenserna.

Utöver ovan angiven statistik finns betygsstatistik som visar *elevernas genomsnittliga meritvärde*. Den statistiken beräknas i sin tur på elevernas 16 bästa ämnena, det vill säga att det normalt är något färre ämnen än för tabellen ovan.

10.2 Mål för verksamhetsåret

I SDF Rosengårds budget för 2010 upprepas kommunfullmäktiges prioriterade mål:

- **Elevernas meritvärden ska öka.** Detta mål räknar stadsdelsfullmäktige med att kunna nå år 2010. Under 2009 sjönk meritvärdet utom vid Värner Rydénskolan. Ambitionen är att öka meritvärdena med fem procent per år och att öka andelen elever som i år fem uppnår kunskapsmålen i de nationella proven.
- **Alla elever ska trivas och känna sig trygga i skolan** Stadsdelsfullmäktiges bedömning är att målet kan uppnås under 2010. Under föregående år minskade den upplevda tryggheten även om siffrorna var högre än Malmögenomsnittet. Förklaringen uppgavs till del att händelserna i Herrgården spritt sig och tagit sig uttryck i ökad oro och ordningsstörningar i skolorna oroligheterna.

Utöver dessa mål formuleras ett antal aktiviteter som tar fasta på att öka tryggheten; Dialogen med elevrepresentanterna i barn- och ungdomsrådet, Brobyggare och dialog med medarbetarna på arbetsplatsträffar. Revisionskontoret har inte kunna utläsa några egna lokala mål beträffande skola.

10.3 Måluppfyllelse – nämnden

Mål – nämndens måluppföljning	Nämndens kommentar till avvikelser
Kunskapsmålen	Andelen elever som är behöriga till gymnasiet har ökat och i den meningen har målet uppnåtts under 2010. Men stadsdels skolor ligger långsiktigt kvar på en alltför låg nivå där andelen behöriga mellan åren varierar över tiden med några procentenheter runt ett medelvärde om c:a 50 % (vilket är under Malmö genomsnitt på 76,4 %)
Trivsel	I årsanalysen (s 9) finns en tabell, som illustrerar tydligt att andelen elever i Rosengårds skolor som tycker att den egna skolan är bra är stabil över tiden. Det genomsnittliga omdömet ligger varje år något över genomsnittet för samtliga Malmö skolor.

10.4 Revisionskontorets noteringar och granskningar

Under 2010 fanns följande fördjupade granskningar som gäller skola:

Insatser i grundskolan för elever med särskilda behov (konsult Price Waterhouse Coopers) SDF Rosengård var den enda – av de granskade stadsdelarna – där man kunde följa upp kostnaderna för stöd (insatserna)

Beträffande uppföljning finns följande slutsatser:

- Bedömningen är att samtliga skolor och stadsdelsfullmäktige bör förbättra sin uppföljning och utvärdering när det gäller elever i behov av särskilt stöd. Särskild vikt bör läggas vid att analysera vilka av de insatta stödresurserna som ger ett önskat resultat.
- I kvalitetsredovisningarna bör det göras en tydligare koppling mellan måluppfyllelsen på skolan och de insatta stödresurserna. Frågor som kan ställas är: Hur många av eleverna som hade upprättat åtgärdsprogram vid läsårets början har idag uppnått målen? Vilka insatser är det som har haft bäst effekt? Finns det några könsskillnader i insatserna vi gör?

Stadsdelsfullmäktige Rosengård har besvarat remissen och pekade på en studie som man själv hade initierat och där flera slutsatser i revisionsrapporten sammanföll med de – då preliminära – slutsatserna i stadsdelens översyn (av elevhälsoteam m m) De förslag till förbättringar som har framkommit ska stadsdelen beakta i kommande organisationsöversyn.

Obligatorisk särskola. Varje stadsdelsfullmäktige ansvarar inom sitt geografiska område för grundskola inklusive grundsärskolan.

Utöver denna grundorganisation på varje stadsdel finns en kommungemensam funktion – särskolans resursteam. Denna enhet är organisatoriskt underställd stadsdelsfullmäktige Rosengård. Denna enhet har en viktig roll just när det gäller mottagande till särskola. Granskningen visade på vissa brister i hur stadsdelarnas delegationer till chefen för särskolans resursteam hade kommit att utformas och återrapporteringen till respektive stadsdelsfullmäktige. I denna del har SDF Rosengård ett särskilt ansvar för att se till att dessa rutiner fungerar såväl rättssäkert som rationellt.

Granskningen visade i övrigt att särskolan fått en undanskymd plats generellt sett i stadens och stadsdelarnas uppföljning av skolan. I Kvalitetsredovisning för läsåret 2009/10 har utlovats tydligare fokus på särskolan.

Elever som inte når målen. Granskningen inriktade sig särskilt på ämnet matematik eftersom det är det ämne som Malmöeleverna är relativt sett sämst i. Rapporten utmynnar i följande förslag till förbättringar/kritik beträffande:

Samtliga stadsdelsfullmäktige

1. Förstärk er överblick och uppföljning av elevernas och skolornas måluppfyllelse, vilket inkluderar åtgärder för eleverna.
2. Förvissa er om att eleverna har behöriga lärare i de ämnen de undervisar i. Detta gäller särskilt svenska som andraspråk, matematik och naturvetenskapliga ämnen.
3. Säkerställ att rektorerna kan arbeta som pedagogiska ledare. Detta är särskilt viktigt med de stora reformer som ska genomföras under 2011.

Granskningsrapporten är sänd för yttrande med anhållan om svar senast 25 mars.

Beträffande stadsdelsfullmäktige Rosengård har revisionskontoret följande noteringar från tidigare granskningar och efter genomgång av stadsdelsfullmäktiges egna dokument:

1. **Organisationsöversynen (2010) – initierad av SDF Rosengård.** Rapport från Ernst & Young har presenterats i september 2010 och ska leda till förslag till beslut som bland annat syftar till förenklad ledningsorganisation, utökat samarbete med ekonomifunktionen, prövning av "facility management", en markering av att utbildningsmålen är överordnade samt flyttat fokus från verksamhetsutveckling till resultat med mera.
2. Översyn av **modersmålsenheten** (start 2009?) . Utredningen bedrivs av Kommunstyrelsen genom Stadskontoret.
3. **Skolinspektionen regelbunden tillsyn av förskola och skola** i hela SDF Rosengård. (2010-2011)
4. **Betygsättning i olika skolor.** (2009 års granskning) Samtliga stadsdelsfullmäktige uppmanades att, i egenskap av skolstyrelse, följa upp och analysera sina skolenheters arbete med att främja en likvärdig betygsättning. Inom SDF Rosengård finns en skola som under flera år haft en mycket stor differens mellan betygsättningen och uppnått resultat i nationella proven. **Betygsättning jämfört med resultat i nationella proven.** Hur kommenteras detta i Kvalitetsredovisningen för 2009/10?
5. **Kvalitetsredovisning i grundskola** och gymnasieskola. (2009) Stadsdelsfullmäktige uppmanades generellt att säkerställa – trots IT-systemets brister - att de egna respektive skolornas kvalitetsredovisning innehåller de analyser och sammanvägningar som bör göras.
6. **Bränder, sabotage och skadegörelse i skolorna** (2009). De mest skadeutsatta skolorna finns i stadsdelarna Fosie och Rosengård. Enligt SDF:s Rosengårds redovisning för 2009 så har bruttokostnaderna uppgått till 499 618 kronor. För 2010 så har skadekostnaderna minskat och är nu 318 227 kronor.
7. Samverkan när det gäller **barn med psyko/sociala problem.** (2009) Granskningen visade på att det inte fanns någon övergripande dokumenterad strategi för det elevvårdande arbetet och att stadsdelsfullmäktiges ledning, styrning och uppföljning kan förbättras. Läraren har i skolan det primära ansvaret för sina elevers psyko-/sociala problem. Till sin hjälp har läraren olika arbetsgrupper, team, inom stadsdelen. De centrala resursteamerna upplevs generellt som en bra resurs, men kötiden till detta team upplevs generellt som för lång . Majoriteten av de in-

tervjuade ansåg att det var svårt att samverka med Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken.

8. Från andra myndigheter (2009) har vi noterat att **Skolinspektionen** har förelagt redovisning om två elevsituationer på Värner Rydénsskolan respektive Rosengårdsskolan. Skolinspektionen har genomfört Central rättning av nationella prov vid Rosengårdsskolan F-5, samt Kvalitetsgranskning av moderna språk vid högstadiet Rosengårdsskolan. Skolinspektionen har slutligen genomfört Kvalitetsgranskning av undervisningen i fysik på Värner Rydénsskolan läsåret 2009-2010.
9. **Välfärdsredovisningen** (2010) från Stadskontoret. Simkunnigheten är lägst i Malmö. Endast 20 % av barnen har klarat de simkunnighetsmål som finns uppställda att nå efter årskurs 5. Nästsämsta stadsdel har 33 %. Malmö genomsnitt är 68 %.

11 Verksamhetsområde vård och omsorg

11.1 Nyckeltal äldreomsorg

Tabell: Antal vårdtagare och år

	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Ordinärt boende	405	426	393	396
Särskilt boende	116	113	114	111
Samtliga vårdtagare	521	539	507	507

Källa: Blankett till stadskontoret VoO .

Tabell: Kostnad per vårdtagare och år (kr)

	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Ordinärt boende	144 306	160 258	162 628	164 947
Särskilt boende	488 802	529 027	524 158	547 198
Samtliga vårdtagare	221 008	237 570	243 919	248 635

Källa: Blankett till stadskontoret VoO .

Motsvarande kostnad per vårdtagare i särskilt boende för hela Malmö (Malmögenomsnitt, utfall 2010) uppgår till 525 tkr.

Tabell: Nöjd-kund-index (Betygsindex 0-100)

	Utfall 2008	Utfall 2010	Malmö stad 2010
Hemtjänst			
NKI – helheten	61	66	70
Informationen	54	53	59
Inflytandet	58	63	64
Social samvaro och aktiviteter	40	49	52
Äldreboende			

NKI – helheten	69	71	69
Informationen	63	62	60
Maten	-	65	60
Social samvaro och aktiviteter	50	60	55

Källa: SCB. Nationell brukarundersökning våren 2010 i hemtjänsten respektive äldreboende i Malmö stad.

Brucarundersökningens utformning har förändrats sedan 2008, vissa frågor har omformulerats och andra uteslutits i 2010 års undersökning, vilket gör det svårt att jämföra resultaten mellan åren. I tabellen ovan har Nöjd-Kund-Index (NKI-helheten) samt de tre faktorer, som totalt för Malmö stad, fått lägsta index tagits med för hemtjänsten respektive äldreboende i Malmö stad.

SCB identifierar i sin analysmodell ett antal förbättringsområde, dvs områden som om de förbättras kommer att ha störst effekt på NKI (i analysmodellen ingår ett effektmått som belyser sambandet mellan NKI och respektive faktor). Dessa var efter 2010 års undersökning avseende hemtjänsten faktorerna hjälpens omfattning och hjälpens utförande och avseende äldreboende faktorn social samvaro och aktiviteter.

Enligt SCB:s bedömning är betyg över 40 godkänt och över 75 väl godkänt.

11.2 Mål för verksamhetsåret

I SDF Rosengårds budget för 2010 (s 15) finns för vård och omsorg bland annat följande mål:

- **Hitta alternativ till kvarvarande små och icke kostnadseffektiva boenden.**
- **Öka vårdtagares livskvalitet**
- **Förbättra måltidssituationen**
- **Utveckla dialogen med vårdtagaren** genom regelbundna planerings- och uppföljningssamtal.

11.3 Måluppfyllelse – nämnden

I SDF Rosengårds DR2/2010 anges att volymerna är i stort sett som budgeterat. Vidare anges följande:

Avvecklingen av det tillfälliga boendet i Limhamn har slutförts tidigare än planerat. I september öppnar ett nytt LSS-boende och planering pågår med sikte på att starta ytterligare ett boende i början av 2011.

För att öka måluppfyllelsen utifrån resultaten NKI-mätningen 2009 genomförs en satsning på att öka kvaliteten på maten i särskilda boenden. Resurser har prioriterats till förmån för lokal tillagning av maten. I hemtjänsten erbjuds vårdtagarna ökad valfrihet att välja lokalt inköpta rätter som alternativ till traditionell matdistribution.

Mål – nämndens måluppföljning	Nämndens kommentar till avvikelser
Nöjdheten hos vårdtagarna i särskilt boende ska förbättras.	Stadsdelsfullmäktiges bedömning (i budget för 2010) är att målet kan uppnås.

--	--

11.4 Revisionskontorets noteringar och granskningar

Under 2009 genomfördes ett fördjupat granskningsprojekt avseende information till äldre om deras rättigheter. SDF Kirseberg, Limhamn-Bunkeflo och Södra Innerstaden ingick i granskningen.

Under 2010 finns en fördjupad granskning, som berörde stadsdelsfullmäktige:

Likställigheten inom äldreomsorgen avseende äldre med utländsk bakgrund. SDF Fosie, Hyllie och Rosengård och stadskontoret har ingått i granskningen. Vi har granskat om äldre med utländsk bakgrund och äldre som är födda i Sverige erhåller likvärdigt bistånd och om äldre med utländsk bakgrund erhåller en anpassad äldreomsorg utifrån sina specifika behov.

De förbättringsområden som har lyfts fram i granskningsrapporten handlar om att analys av vilka grupper som använder olika biståndsinsatser och vad de anser om servicen borde vara en del av stadsdelarnas kvalitetsuppföljning och -utveckling, åtminstone i de stadsdelar med en hög andel medborgare med utländsk bakgrund, att frågan om varför äldre med utländsk bakgrund inte ansöker om bistånd i samma utsträckning som äldre med svensk bakgrund borde ha en högre prioritet, att personalens kompetens avseende kulturella skillnader, bemötande och förhållningssätt bör utvecklas och att det finns ett behov av bättre information om äldreomsorgen och socialtjänstlagen, till äldre med utländsk bakgrund. Slutligen konstateras att det bör göras en översyn av hur informationen ges och hur den tas emot, samt vad som ska göras kommunövergripande respektive lokalt i stadsdelarna.

Stadsdelsfullmäktige Rosengård utvecklar i sitt yttrande hur man har arbetat med frågan under 2010. Det har pågått tre projekt – ”Helhetssyn inom hemtjänsten”, ”Mångfaldsprojektet” och ”Anhörigstöd/upsökande verksamhet”. För de två första finns sammanställt rapporter och för den tredje pågår detta. Vård och omsorg i Rosengård kommer under 2011 att arbeta vidare med de erfarenheter som verksamheten har fått av dessa projekt. I yttrandet går stadsdelen också vidare med redovisa genomförda och planerade förbättringsområden. Dessa anges – i sammandrag - till:

1. Analys av vilka grupper som använder olika biståndsinsatser.
2. Varför inte äldre med utländsk bakgrund ansöker om bistånd.
3. Personalens behov av kompetensutveckling avseende kulturella skillnader, bemötande och förhållningssätt.
4. Information till äldre med utländsk bakgrund.

12 Verksamhetsområde individ och omsorg

12.1 Nyckeltal

Ekonomisk hjälp	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Antal bidragshushåll per månad (genomsnitt)	1 689	1 702	1 849	1 971
Ekonomiskt bistånd och introduktionsersättning totalt (tkr)	141 069	147 026	166 393	172 263
Kostnad per bidragshushåll och månad (kr)	6 960	7 199	7 499	7 283
<i>Kostnad per bidragshushåll och månad (kr) Malmös genomsnitt.</i>	<i>6 841</i>	<i>6 895</i>	<i>7 226</i>	<i>7 326</i>

Källa: Blankett till stadskontoret.

Institutionsplaceringar	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Antal externa HVB-årsplatser, vuxna	7	9	10	10
Antal externa HVB-årsplatser, unga	26	25	24	24
Nettokostnad per årsplats, vuxna, tkr	508	700	696	688
Nettokostnad per årsplats, unga, tkr	705	705	919	976
Totalkostnad externa HVB-platser, tkr	21 878	23 929	28 983	30 039

Källa: Blankett till stadskontoret

Hemlöshet	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Utfall 2010
Antal hemlösa	78	91	93	106
Antal hotellnätter (boendedygn)	6 257	7 156	762	2 306

Källa: Blankett till stadskontoret samt statistik från SDF Kirseberg över antal hemlösa.

Antalet hemlösa totalt i Malmö var 900 under 2010, en ökning med 5 procent jämfört med 2009. Antalet boendedygn på hotell i Malmö uppgick till 28 919st och totalkostnaden till 10 931 tkr under 2010. Jämfört med 2009 en kostnadsökning på 47 procent.

Inventering av antalet hemlösa sker varje år under en utvald dag under hösten av respektive stadsdel. Stadskontoret sammanställer materialet.

Socialstyrelsens definition av hemlös lyder.

„Person som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande eller andrahandsboende samt är hänvisad till tillfälliga boendalternativ eller är uteliggare.

Personer som är inskriven på kriminalvårdsanstalt eller institution inom socialtjänst, SiS eller landsting räknas om han/hon planeras skrivas ut inom tre månader efter mätperioden men ännu inte har någon bostad ordnad.

Som hemlös räknas också person som tillfälligt bor hos kompisar eller bekanta om han/hon på grund av bostadslöshet varit i kontakt med den uppgiftslämnande myndigheten/organisationen under mätperioden.

Det centrala är alltså att en hemlös löst bostadsfrågan på mycket kort sikt eller inte alls. Det rör sig om en situation där man inte kan ha sina tillhörigheter på en bestämd plats och har svårt att knyta några stadigvarande sociala relationer.

12.2 Mål för verksamhetsåret

Alla ska ha tillgång till ett boende.

Minska antalet hemlösa barn.

Försörjningsstödet inte ska öka mer än riksgenomsnittet

Deltagarna i arbetsmarknadsåtgärder ska anse att insatserna fört dem närmare självförsörjning

Färre institutionsplaceringar.

Notera beträffande detta att förvaltningen har angett att eftersom de enbart jobbar utifrån KF:s prioriterade mål så ska formellt sett ambitionen att minska institutionsplaceringarna inte betraktas som ett mål i den meningen. Detta följer enligt vad som utgör kriterier för mål.

12.3 Måluppfyllelse – nämndens.

I SDF Rosengårds DR2/2010 anges följande:

Ökningen av antalet placerade barn och ungdomar på externa institutioner har dämpats något liksom verksamhetens köp av externa öppenvårdsinsatser. Alla platser är belagda i den egna öppna verksamheten. Strävan att förkorta vårdtiderna leder till behov av extern öppenvård vid utslussningarna. Insatserna är resurskrävande inte bara för socialtjänsten. Öppna insatser vid utslussning av barn och ungdomar från institution är ofta förenade med behov av extra stöd från skolans sida.

Antalet hem- och bostadslösa har åter ökat under sommaren och bl a resulterat i en ökning av antalet boendedygn på hotell och vandrarhem. Precis som sommaren 2009 finns ingen enskild förklaring till ökningen. Bristande förankring på bostadsmarknaden är huvudorsak. Tillgång till genomgångsboenden och lägenheter med andrahandskontrakt är den enskilt viktigaste framgångsfaktorn för att minska hemlösheten. Antalet lägenheter sedan ingången av 2009 ökat med ett 25-tal. Andra etappen av Sångeleken står klart under hösten.

Fler hushåll söker försörjningsstöd. Efter ökningen i början av året tyder vissa tecken på en stabilisering av ärendevolymen en hög nivå. Beslutet att omfördela kommunbidrag till verksamheten innebär att situationen när det gäller ärendemängd och arbetsbelastning inte längre är akut. Vid årsskiftet överförs hansvaret för introduktionen från kommunerna till staten. Förslag föreligger om en omstrukturering av AIC. En sannolik effekt av den föreslagna förändringen är att verksamheten i Rosengård avvecklas vilket får personal- och lokalmässiga konsekvenser. En översyn genomförs av nuvarande organisation. Viktiga uppgifter är att förbättra service och tillgänglighet och tydliggöra stadsdelens uppdrag utifrån de nya förutsättningarna. Likaså att klargöra gränssnittet mot övrig socialtjänst.

Mål – nämndens måluppföljning	Nämndens kommentar till avvikelser
Alla ska ha tillgång till ett boende	SDF Rosengård bedömde i sin budget för verksamhetsåret att detta, av kommunfullmäktige prioriterade mål, skulle vara möjligt att uppnå.
Minska antalet hemlösa barn	I budget för 2010 uttrycks att det målet inte nåddes 2009 och det inte är möjligt att förutse konsekvenserna 2010 om regeringens förslag till försörjningskrav vid anhöriginvandring vinner bifall.
Försörjningsstödet inte ska öka mer än riksgenomsnittet.	SDF Rosengård bedömer sig inte klara det målet.
Deltagarna i arbetsmarknadsåtgärder ska anse att insatserna fört dem närmare självförsörjning	SDF Rosengård påpekar att målet inte har kunnat följas upp de senaste två åren p.g.a. att uppföljningsbara mätvärden från INAR inte föreläggat
Färre institutionsplaceringar SDF Rosengård följer helt KF:s prioriterade mål så detta utgör inte ett eget mål för SDF Rosengård.	

12.4 Revisionskontorets noteringar och granskningar

Revisionskontoret granskade under 2009 hur hemlöshetsarbetet bedrevs, såväl kommunövergripande som i stadsdelarna Södra Innerstaden, Centrum, Fosie, Rosengård och Kirseberg samt Introduktion för flyktingar och nyanlända i stadsdelarna Centrum och Fosie.

Under 2010 har revisionskontoret granskat socialtjänstens hantering av **unga lagöverträdare** respektive **förhandsbedömning i barnavårdsärenden**.

Beträffande stadsdelsfullmäktige Rosengård har revisionskontoret följande noteringar: Granskningen av socialtjänstens hantering av **unga lagöverträdare** föranledde inte något särskilt påpekande när det gäller SDF Rosengård. I rapporten framhölls att genom

tydligare kommunikation mellan polis, åklagare och berörd stadsdel så skulle ledtiderna kunna kortas ytterligare. Malmö ligger dock relativt väl framme bland annat genom de resurser från sociala sidan som finns placerade nära polis/åklagare.

SDF Rosengård påpekade i sitt yttrande att antalet begäran om yttranden från åklagarmyndigheten som redovisas i revisionsrapporten visar på ett anmärkningsvärt högt antal för SDF Rosengård och att detta ger en indikation vad gäller situationen för unga boende i stadsdelen och arbetsuppgifterna för socialtjänstens utrednings- och insatsverksamhet.

Beträffande **förhandsbedömning i barnavårdsärenden** blev slutsatserna generella och baserades inte på granskning av några speciella stadsdelsfullmäktige.

Syftet med granskningen var att svara på två övergripande revisionsfrågor.

- skapas det tillräckliga förutsättningar för att barn i Malmö som far illa eller riskerar att fara illa ska uppmärksammas och syddas av socialtjänsten?
- hanterar socialtjänsten anmälningar om barn som far illa på ett korrekt sätt?

Rapporten kom fram till att i dagsläget finns det ingen samlad kunskap kring de många alternativ som förekommer i staden när det gäller att uppnå grundläggande mål kring förebyggande arbete, samverkan och att göra förhandsbedömningar. Det finns inte heller någon jämförbar statistik över stadsdelarna verksamhet t ex när det gäller grundläggande variabler som antal inkomna ärenden och inledda utredningar. Uppgiften att tillvarata befintlig kunskap och sprida den är värdefull för att utveckla verksamheten hos alla stadsdelsförvaltningar.

Det finns en stor medvetenhet om problemen med att få personal inom barnavårdcentraller, förskolor och skolans lägre årskurser att anmäla vid misstanke om att mindre barn far illa och insatser för att samverka med friskolor är knappa.

SDF Rosengård har yttrat sig över rapporten och pekar där bland annat på följande:

Rapporten lyfter också fram det stora behov som föreligger när det gäller att samla kunskap och att sprida den så att den blir till nytta dagligdags. Inte minst diskuteras problematiken med traditionellt budgetarbete. Det finns alltid en inbyggd risk för att förebyggande verksamhet som kan ge positiva levnadsförhållanden för barn längre fram kan få stå tillbaka för mer kortsiktiga insatser.

Rapportens innehåll och slutsatser är värdefullt för att vidareutveckla arbetet med barn som riskerar att fara illa. Framförallt är det viktigt att det fortsatta arbetet kring de förbättringsområdena kommer till stånd i samverkan mellan stadskontoret och stadsdelsförvaltningarna. Betydelsen av en helhetssyn på detta stora och viktiga kan inte nog understrykas.